

แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัย :

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับข้าราชการที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะประจำเชิงมีหน้าที่ต้องอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการไม่อาจไปปฏิบัติหน้าที่ให้แก่หน่วยงานของรัฐอื่นในลักษณะประจำและรับค่าตอบแทนในลักษณะเป็นเงินเดือนหรือเงินอื่นที่มีกำหนดจ่ายเป็นรายเดือนจากหน่วยงานของรัฐอื่น และหน่วยงานของรัฐก็ไม่อาจทำสัญญาจ้างข้าราชการนั้นปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะประจำและรับค่าตอบแทนในลักษณะอื่นดังกล่าวได้ เนื่องจากย่อมขัดต่อสภาพของงานที่ต้องอุทิศและให้แก่ราชการ ดังนั้น แม้กรณีของผู้ถูกฟ้องคดีจะไม่อยู่ในบังคับของ พ.ร.ภ. การจ่ายเงินเดือนเงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ แต่ตามเจตนากรณ์ของบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น ผู้ฟ้องคดีก็ไม่อาจทำสัญญาจ้างให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะประจำและจ่ายค่าตอบแทนในลักษณะเป็นเงินเดือนหรือเงินอื่นที่มีกำหนดจ่ายเป็นรายเดือนได้ ซึ่งในเรื่องนี้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลเรื่องหลักนิติธรรมในประเด็นเกี่ยวกับการปรับใช้กฎหมายต้องสอดคล้องกับเจตนากรณ์ของกฎหมาย เพื่อให้การใช้กฎหมายเป็นอย่างชัดเจนถูกต้อง และเป็นธรรม

๓๓. แนวทางการปฏิบัติราชการที่ได้จากการศึกษาของบุตรเพิ่มเติม

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๑๓/๒๕๖๓)

การดำเนินการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในส่วนของเงินค่าเล่าเรียนนั้น นอกจากจะหมายถึง ค่าธรรมเนียมการเรียนหรือค่าหัว่วยกิจกรรมทางวิชาเรียนแล้ว ยังครอบคลุมถึงค่าธรรมเนียมต่างๆ ซึ่งสถานศึกษาของเอกชนสามารถเรียกเก็บได้ตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ แต่ต้องไม่เกิน ประเภทและอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรนั้น ย่อมมีความหมายจำกัดเพียงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรง

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง : หลักความชอบด้วยกฎหมาย

หน่วยงานทางปกครอง : กรมสรรพากร

ตัวบทกฎหมาย : ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา ๔๗๐)

พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๘ (มาตรา ๔ และมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔))

สรุปคดี : ผู้ฟ้องคดีได้รับตำแหน่งนักวิชาการสรรพากรชำนาญการพิเศษ สำนักงานสรรพากรภาค ๑ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี (กรมสรรพากร) ขณะที่พิพากษา ผู้ฟ้องคดีได้รับตำแหน่งนักวิชาการสรรพากรชำนาญการพิเศษ สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๑๑ ได้ขอเบิกค่าการศึกษาบุตร ซึ่งศึกษาอยู่ที่โรงเรียนเทคโนโลยี ยานยนต์ ๓. ซึ่งเป็นสถานศึกษาของเอกชน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา อุตสาหกรรมยานยนต์ เป็นค่าการศึกษาภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๔๔,๒๕๐ บาท โดยขอเบิกค่าการศึกษา จำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียน ค่าบริการคอมพิวเตอร์ ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึก ค่าตำราและหนังสือประกอบการเรียน ค่าห้องสือคู่มือการฝึก ค่ากิจกรรมนักศึกษา ค่าเครื่องปรับอากาศและการบำรุงรักษา และได้รับค่าการศึกษาบุตรที่ขอเบิกเป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท แล้ว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าการศึกษาบุตร ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๓๖,๒๐๐ บาท

และขอเบิกค่าการศึกษาบุตรจำนวนเงิน ๑๓,๖๕๐ บาท แต่เจ้าหน้าที่การเงินแจ้งว่าผู้ฟ้องคดีสามารถเบิกค่าการศึกษาบุตรได้เฉพาะค่าธรรมเนียมการศึกษา จำนวนเงิน ๖,๑๕๐ บาท เท่านั้น ส่วนค่าใช้จ่ายประเภทอื่นเบิกไม่ได้ และได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินค่าการศึกษาบุตรที่เบิกเกินไปของภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำนวน ๗,๘๕๐ บาท ก่อน สำนักงานสรรพากรภาค ๑ จึงจะเบิกค่าการศึกษาบุตรภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๖,๑๕๐ บาท ให้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้คืนเงินดังกล่าวแล้ว และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือหารือกรณีดังกล่าวต่อสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือหารือกรณีการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร รายผู้ฟ้องคดีไปยังกรมบัญชีกลาง ซึ่งกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือตอบข้อหารือว่าการดำเนินการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรให้ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวนครึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมการศึกษาที่จ่ายไปจริง โดยมีได้จ่ายในส่วนของค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นการเบิกจ่ายที่ถูกต้องแล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำว่า ค่าธรรมเนียมการศึกษา ในเดิมการกำหนดด้วงให้หมายความถึงค่าธรรมเนียมการศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่ให้รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ด้วย ดังนั้น ในปีการศึกษา ๒๕๕๔ และปีการศึกษา ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีควรได้รับเงินสวัสดิการการศึกษาบุตรเพิ่มรวมเป็นเงิน ๓๓,๐๕๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคำฟ้องขอให้ศาลเมćiพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งไม่อนุมัติให้เบิกจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาของบุตรและขอให้เพิกถอนหนังสือตอบข้อหารือของกรมบัญชีกลางดังกล่าว และให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาบุตรให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพิ่มเป็นเงิน ๓๓,๐๕๐ บาท ศาลปกครองสูงสุด วินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าการศึกษาของบุตร ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นเงิน ๓๖,๒๐๐ บาท ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นเงิน ๔๑,๖๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร จากทางราชการตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่ง พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘^{๗๓} ซึ่งกำหนดให้ได้รับเงินค่าเล่าเรียนครึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริงตามประเภทและไม่เกินอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยเงินสวัสดิการการศึกษาที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับหมายถึงเงินค่าเล่าเรียน ๕๕๘ มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการดังกล่าวได้นิยามคำว่า เงินค่าเล่าเรียนไว้หมายความว่า เงินค่าธรรมเนียมการเรียนหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ ซึ่งสถานศึกษาของเอกชนเรียกเก็บตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น เงินค่าเล่าเรียน นอกจากหมายถึงค่าธรรมเนียมการเรียนหรือค่าหน่วยกิตวิชาเรียนแล้ว ยังครอบคลุมถึงค่าธรรมเนียมต่างๆ ซึ่งสถานศึกษาของเอกชนสามารถเรียกเก็บได้ตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ แต่ต้องไม่เกินประเภทและอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งไม่ได้หมายความว่า ค่าใช้จ่ายทุกรายการที่สถานศึกษาเรียกเก็บจะถือเป็นเงินค่าเล่าเรียนที่ข้าราชการจะนำมารับเงินสวัสดิการการศึกษาจากทางราชการได้ซึ่งเมื่อพิจารณาเจตนาณ์ของการให้สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรข้าราชการตาม พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ แล้วเห็นได้ว่า เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรนั้น ย่อมมีความหมายจำกัดเพียงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรงส่วนประเภทสถานศึกษา

^{๗๓} พระราชบัญญัติเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๘ การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ประเภทและอัตรา ดังต่อไปนี้

๗๔ ๗๕

(๔) บุตรที่ศึกษาในสถานศึกษาของเอกชนในหลักสูตรระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าแต่ไม่สูงกว่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และหลักสูตรนั้นแยกต่างหากจากหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี ให้ได้รับเงินค่าเล่าเรียนครึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามประเภท และไม่เกินอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด

๗๖ ๗๗

เอกสารและหลักสูตรการศึกษา ตลอดจนอัตราค่าใช้จ่ายที่จะเบิกได้นั้นกระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือกำหนดประเภทและอัตราเงินบำรุงการศึกษาและค่าเล่าเรียนพื้นที่ให้ส่วนราชการต่างๆ ถือปฏิบัติตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิ申นำใบเสร็จรับเงินที่ได้ชำระค่าการศึกษาดังกล่าวมาเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจากทางราชการตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) แห่ง พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรพ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกอบกับหนังสือกรมบัญชีกลางดังกล่าว ได้เท่ากับครึ่งหนึ่งของเงินค่าเล่าเรียนตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินค่าธรรมเนียมการศึกษาประเพณีวิชาช่างอุสาหกรรม หรืออุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทัศนศาสตร์ ที่กำหนดให้เบิกได้ไม่เกินปีการศึกษาละ ๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งตามใบเสร็จรับเงินค่าการศึกษาของบุตรของผู้ฟ้องคดีในแต่ละภาคเรียนได้ระบุค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียน ค่าศูนย์วิทยบริการ ค่าบริการคอมพิวเตอร์ ค่าเครื่องปรับอากาศและการบำรุงรักษา ค่าวัสดุอุปกรณ์ การฝึก ตำราและหนังสือคู่มือ ค่ากิจกรรมนักศึกษา ค่าซักรีด ค่าหอพัก ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จึงต้องพิจารณาว่า ค่าการศึกษาที่ผู้ฟ้องคดีจ่ายให้กับสถานศึกษาดังกล่าว รายการใดบ้างที่ถือได้ว่าเป็นเงินค่าเล่าเรียน โดยมีคดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นได้พิจารณาจากการต่างๆ แล้วเห็นว่า ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียน ค่าวัสดุ อุปกรณ์ การฝึก ค่าตำราและหนังสือประกอบการเรียน และค่าหนังสือคู่มือการฝึก ค่าศูนย์วิทยบริการ ค่าบริการคอมพิวเตอร์ และค่ากิจกรรมนักศึกษา เป็นค่าใช้จ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรง จึงถือเป็นค่าเล่าเรียนตาม พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ ส่วนค่าเครื่องปรับอากาศและการบำรุงรักษา ค่าซักรีด และค่าหอพัก มิได้มีสัมพันธ์เป็นค่าใช้จ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรง ซึ่งบางรายการเป็นค่าใช้จ่ายเพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้แก่ผู้เข้ารับการศึกษา จึงไม่อារถือได้ว่าเป็นเงินค่าเล่าเรียนตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และผู้ฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์ต่อเมืองรายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาต่างๆ ที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยไว้ นอกเหนื่อนี้ แม้หนังสือกรมบัญชีกลางดังกล่าวกำหนดให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินค่าธรรมเนียมการศึกษา แต่เมื่อ พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ ให้สิทธิผู้ฟ้องคดีเบิกเงินสวัสดิการการศึกษาจากเงินค่าเล่าเรียนซึ่งรวมถึงค่าธรรมเนียมการเรียนหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ ด้วย และตามหนังสือดังกล่าว กระทรวงการคลังได้กำหนดประเภทและอัตราค่าเล่าเรียนในสถานศึกษาของเอกชน ประเพณีวิชาศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หรือเทียบเท่า ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินค่าธรรมเนียมการศึกษาในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมไม่ได้เงินปีการศึกษาละ ๓๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเบิกเงินสวัสดิการได้จากรายการค่าธรรมเนียมการศึกษาและรายการอื่นๆ ที่ถือเป็นเงินค่าเล่าเรียน เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ชำระค่าการศึกษาของบุตร และได้นำหลักฐานใบเสร็จรับเงินของสถานศึกษามาขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษา ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร เป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของเงินค่าเล่าเรียน แต่ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อปี โดยในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ค่าใช้จ่ายในส่วนที่ถือเป็นเงินค่าเล่าเรียน ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมการศึกษา ๑๒,๓๐๐ บาท ค่าศูนย์วิทยบริการ ๕๐๐ บาท ค่าบริการคอมพิวเตอร์ ๑,๐๐๐ บาท ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึก ๕,๕๐๐ บาท ค่าตำรา และหนังสือประกอบการเรียน ๒,๓๐๐ บาท ค่าหนังสือคู่มือการฝึก ๘๐๐ บาท ค่ากิจกรรมนักศึกษา ๓,๗๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๖,๑๐๐ บาท ครึ่งหนึ่งของเงินจำนวนดังกล่าวเท่ากับ ๑๓,๐๕๐ บาท ซึ่งไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อปี หรือไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อหนึ่งภาคเรียน ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ ค่าใช้จ่ายในส่วนที่ถือเป็นเงินค่าเล่าเรียน ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมการศึกษา ๑๒,๓๐๐ บาท ค่าลงทะเบียน ๑,๕๐๐ บาท ค่าบริการคอมพิวเตอร์ ๑,๐๐๐ บาท ค่ากิจกรรมนักศึกษา ๕,๕๐๐ บาท ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึกและหนังสือ

คู่มือ ๑๐,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๙,๕๐๐ บาท ครึ่งหนึ่งของเงินจำนวนดังกล่าว เท่ากับ ๑๕,๗๕๐ บาท และภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ค่าใช้จ่ายในส่วนที่ถือเป็นเงินค่าเล่าเรียน ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียม การศึกษา ๑๒,๓๐๐ บาท ค่าศูนย์วิทยบริการ ๕๐๐ บาท ค่าบริการคอมพิวเตอร์ ๑,๐๐๐ บาท ค่ากิจกรรมนักศึกษา ๕,๕๐๐ บาท ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึก ๕,๐๐๐ บาท ค่าต้มะและหนังสือประกอบการเรียนและอุปกรณ์ ๒,๓๐๐ บาท ค่าห้องสืบคู่มือการฝึก ๘๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๐,๕๐๐ บาท ครึ่งหนึ่งของเงินจำนวนดังกล่าว เท่ากับ ๑๕,๗๕๐ บาท รวมเงินค่าใช้จ่ายที่ถือเป็นค่าเล่าเรียนปีการศึกษา ๒๕๕๕ ที่เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวนที่จ่ายจริง เท่ากับ ๓๐,๕๐๐ บาท แต่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกได้ไม่เกินปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งสามารถเรียนแล้ว ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๓,๐๕๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดี จึงมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจำนวนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดี จ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียงครึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๑๙,๔๕๐ บาท แม้จะเป็นไปตามความเห็นของกรมบัญชีกลางก็ตาม แต่ความเห็นดังกล่าวก็ไม่สอดคล้องกับเจตนาของมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีไม่เบิกจ่ายเงินสวัสดิการการศึกษาของบุตรให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้อง จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ และเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำลามเอิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์^{๗๒} ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรให้แก่ผู้ฟ้องคดีอีกเป็นเงิน ๒๔,๖๐๐ บาท

แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัย :

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการดำเนินการเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจากทางราชการในส่วนของเงินค่าเล่าเรียนนั้น นอกจากจะหมายถึงค่าธรรมเนียมการเรียนหรือค่าหน่วยกิตวิชาเรียนแล้ว ยังครอบคลุมถึงค่าธรรมเนียมต่างๆ ซึ่งสถานศึกษาของเอกชนสามารถเรียกเก็บได้ตามอัตราที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ แต่ต้องไม่เกินประเพณีและอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรนั้น ย่อมมีความหมายจำกัดเพียงค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรงจึงจะมีสิทธินำไปเสริมรับเงินที่ได้ชำระค่าการศึกษาดังกล่าวมาเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจากทางราชการตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) แห่ง พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๘ อันได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าลงทะเบียน ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึก ค่าต้มะและหนังสือประกอบการเรียน และค่าหนังสือคู่มือการฝึก ค่าศูนย์วิทยบริการ ค่าบริการคอมพิวเตอร์ และค่ากิจกรรมนักศึกษา ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรง จึงถือเป็นค่าเล่าเรียนตาม พ.ร.ภ. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ ส่วนค่าเครื่องปรับอากาศและการบำรุงรักษา ค่าซักรีด และค่าหอพัก มิได้มีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรง ซึ่งบางรายการเป็นค่าใช้จ่ายเพื่ออำนวยความสะดวกทางสถาบันให้แก่ผู้เข้ารับการศึกษา จึงไม่อาจถือได้ว่า เป็นเงินค่าเล่าเรียนตามพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

๗๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๔๒๐ ผู้ใดลงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เข้าเสียหายถึงแก่ชีวิตดี แก่ร่างกายดี อนามัยดีหรือสภาพดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอิ่งหน้อป่าได้ดี ท่านว่าผู้นั้นทำลามเอิดจำต้องใช้ค่าสินใหม่ทดแทนเพื่อการนั้น